

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY HÓRA *
K. NEGYEDÉVRE 15 K., FELEVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K.
EGYES SZÁM 20 FILLER, VASÁRNAP 30 FILLER.

POLITIKAI LAP.

FELELŐS MUNKATARTÓ: DR. KESZKÖS LORÁNT
KIRÁLYTALANOSODOK: HOFFMANN ÉS KRÓNOVITZ
KISVÉRTŐSÉGI ÉS KIRÁLYTALANOSODOK: HOFFMANN ÉS KRÓNOVITZ

Néptanács

Debrecen, február 3.

Debrecen város tanácsa valószínűleg ma délelőtt tartotta utolsó ülését. Mai összetételben utoljára hozott határozatokat és a mai tanácsot legközelebb fölváltja a néptanács, a melynek határozataiba bele fog szólni az új forradalmi uton felszínre és hanghoz jutott elem is.

A városi tanács eddig az 1886.:XXI. törvényekkel alkotott testület, a legtöbb ügyben „hatóság” volt, amelynek intézkedései részben végrehajtása volt a közgyűlés elhatározásainak, részben pedig — legtöbbször átruházott hatáskörben — fontos sokszor, életbevágó kérdésekben döntött.

Az új tanács, amely a legközelebbi törvényhatósági választásokon megalkotandó új képviselőtestület összeállításáig a közgyűlés hatáskörét is átveszi, főképen arra lesz hivatva, hogy új, külső tagokkal kiegészítve és fölfrissítve, közelebbi, bensőbb, szervezettebb kapcsolatot teremtsen a lakosság és a közigazgatás között, hogy a lakosság igényeinek és a teljesítés lehetőségeinek összeegyeztetésében emberibb szemekkel lássa meg az utat s végül hogy a mai viszonyok, a mai fölfogás, a mai friss levegő a közigazgatásban is érvényesüljön.

A mai összetételű „hivatalos” tanács nem tudott másként látni, mint az aktákon át. Az új tanács épen arra lesz hivatva, hogy nyitott szemekkel közvetlen pillantást vessen az életbe, ne a paragrafusokkal guzsbakötött hazug életet lássa, hanem a szabad, igazi, lélekítő életet. Az új tanácsnak azután lesz egy nagy előnye: az önálló elhatározás és intézkedés joga. Nem kell bizottságosdít látszania minden ügydarabbal s a legsürgősebb ügyekkel egyik tanácskozásteremből a másikba szaladgálni a különböző kis, nagy, al- és főbizottságokhoz, hanem határozni és cselekedni fog azonnal a legjobb meggyőződése és a szakértőjének véleménye szerint. Intézkedései tehát gyorsak lesznek, amit eddig annyiszor nélkülözni kellett épen a régi tanács összeállítására miatt. Nem volt egyéb a régi tanács, mint hivatalos a bürokrácia nehézségeitől szabadulni nem tudott még akkor sem, amikor a tanács tagjai, mint egyes emberek, a legjobb igyekezettel és gyorsan akartak valamit elintézni.

Az új tanácstól várja a közönség mindazoknak a hibáknak megszüntetését, melyeket az eddigi tanácsnál ismertünk és mindana lö tulajdonságok megtartását, amelyek tagadhatatlannal megvoltak. Az új tanácsból ter-

mészetesen nem hiányozhatnak a mai tanács tagjai sem, akiknek szakértelme és tájékozottsága a város háztartásában, irányítója kell hogy legyen az új tanácsnak a lehetőségek és

lehetetlenségek között. Ők a szakértelmet és tárgyismeretet, az új emberek az új szellemet, az új, friss levegőt viszik bele az új néptanácsba.

Fejérmegye törvényhatósága föllázadt a kormány ellen

Az alispán törvénytelenül összehívta a megyegyűlést - A megyegyűlés bizalmatlanságot szavazott a kormánynak - Károlyi József gróf és Kövess Emil kormánybiztos az ellenforradalmárok pártján

Székesfehérvár, február 3. Szücs Jenő, Fejérmegye alispánja, mára titokban rendkívüli ülésre hívta össze a megye törvényhatósági bizottságát, annak dacára, hogy a népköztársaság kormánya tudvalevőleg rendeletben tiltotta meg a képviselőtestületi és törvényhatósági közgyűlések megtartását.

Mar hetek óta titokban a legnagyobb agitáció folyt a megyében a jelenlegi rendszer és a köztársaság ellen. A megye törvényhatósági bizottságának közgyűlésére nagy számban jöttek el a megye közismert reakciós elemei, papok és feudális főurak, akik előtt felolvasták a kormánynak azt a rendeletét, hogy 1200 vaggon rekvirált gabonát azonnal szolgáltatassanak be.

Szücs Jenő alispán a jelen voltak helyeslése közben jelentette ki, hogy a mai kormány rendeletét egyáltalán nem respektálja, ezt a kormányt és rendszert nem ismeri el.

Károlyi József gróf — aki a forradalmat megelőzően a megye főispánja volt és aki a forradalom kitörése után maradt az akkori állásában, de a kormány nem tartotta meg — hasonló értelemben szólalt fel és nyíltan az ellenforradalom élére állt. Kijelentette, hogy a legteljesebb bizalmatlansággal viseltetik a mai kormány iránt, követeli a régi rend visszaállítását, követeli a feloszlatott képviselőház egybehívását, valamint a hadsereg helyreállítását.

Kövess Emil kormánybiztos — akit a forradalmi kormány nevezett ki, de akinek felmentése már napokkal ezelőtt megtörtént, szintén ostromította magát az előtte felszólalókkal. Kijelentette, hogy ők a régi törvények alapján állanak.

Az egész közgyűlés Szücs Jenő alispán, illetve Károlyi József gróf álláspontjára helyezkedett és bizalmatlanságot szavazott a kormánynak.

Megállapítást nyert, hogy a megyei urak a közgyűlés megtartására már hetek óta szervezkedtek. A papok a szószékéről izgattak Prohászka Ottokár püspök titkos pásztorlevele alapján a szociálisták és a mai rendszer ellen. Az eseménynek további folytatása lesz, mert a fehérvári munkás- és katonatanácsot, mely a kormány részére abszolút megbízható emberekkel áll, kedden este ülése hívta össze. A munkás- és katonatanács a szervezett munkásság ezreivel és az ugyancsak kormányhű nemzetőrökkel együttesen nyíltan fog fellépni az ellenforradalmi puccs ellen.

A belügyminiszter a fejérmegyei lázadásról

Budapesti tudósítónk táviratozza: Nagy Vince belügyminiszter Fejérmegye mai közgyűlésének határozatáról a következőképpen nyilatkozott:

— Fejérmegye határozatának jelentőségét és a határozat létrejöttének körülményeit legjobban megvilágítja, hogy a kormánybiztos ságának betöltése éppen most áll döntés előtt. Kövess kormánybiztos ugyanis néhány nappal ezelőtt lemondott a város kormánybiztos ságáról, mert Székesfehérvár népe egyre éle-kebben követelte szociálista kormánybiztos kiküldését. A viszonyok egyre zavarosabbakká váltak és a város és megye politikai kérdései egyre jobban összebonyolódtak.

— Én kezdettől fogva értesítve voltam a törvényhatóság belső mozgalmairól és tegnapelőtt kiküldtem a belügyminiszteriam egyik államtitkárát, hogy tanulmányozza a székesfehérvári és fejérmegyei állapotokat. Az államtitkár ma érkezett vissza jelentést tett

URANIA
Kedd, február 4-én
Jókai Mór regénye
**AZ ARANY-
EMBER**
HARMADIK RÉSZ
3. előadásban
előadások: 3. 5. 7. órák

APOLLO
Kedd, február 4-én
ŐSZI VIHAR
EGY HÉZÁSÁRÓ TÖRTÉNETE
Országh. 4. előadásban
Pozsonyi. G. Carlo. White.
Gaudium. Houbé.
KESERŰ SZERALEM
Vígjáték 3. előadásban

Arany Bika mozi
Kedd, február 4-én
Dobelely történelmi
A BINKANDITA
Régény regény 4. előadásban
KIS SZELEBURDI
Vígjáték 3. előadásban
előadások: 3. 5. 7. órák

nekem a helyzetről. Kijelentette azt, hogy mára, február 3-ikára közgyűlést hívtak egybe és azt feltétlenül megtartják. Mindenesetre meglepetéssel vettem tudomást arról hogy a kormánybiztos belement abba, hogy közgyűlést tartsanak, amikor nyilvánvalóan körrendeletek mentek ki azzal, hogy közgyűlések tartását ne engedélyezze. A kormánybiztos tehát azonkívül, hogy egy körrendelettel szemben a közgyűlést engedélyezte, nem követett oportunistikus politikát sem, mert a közgyűlés megtartását lehetővé tette akkor, amikor már közismertté vált a kormány terve a virilizmus elterjesztéséről és az a szándéka, hogy a községi és törvényhatósági választásokat a legközelebbi idő alatt megtartjuk. *Felémegye nyílt reniten-cialával szemben még nem roglaltam állást.*

Katonai lázadás Pétervározt

Lenin kész megadni magát az ententének

Bécs, február 3. Kopenhágából látványos hírek: Helsingfors jelentések szerint Vyborgba érkezett menekültek, köztük katonák is, azt beszéltek, hogy Pétervározt bolsevik-ellenes felkelés tört ki. A felkelők azt hiszik, hogy egyik gárdaczred csatlakozni fog hozzájuk. Pétervár utcáin ágyú- és gáppuskaharc folyik, azonkívül Kronstadt erőleiből ágyuzzák Pétervár városát. Az utcákon sok életmetlen holttest van.

Stockholm, február 3. A helsingfors-i lapok jelentik Vyborgból: Pétervárról érkezett menekültek híriül hozták, hogy a pétervári csapatok fellázadtak. A városban gépfegyverek tüzelése hallatszik. Kronstadt felől tüzéréség bombázza Pétervárt. Lenin kész megadni magát az ententének, ha hívei részére biztosítják az amnesztiát.

A debreceni pénzügyi tisztviselők mozgalma

A debreceni pénzügyi tisztviselők helyzetük javítására irányuló mozgalma, értesülésünk szerint újabb hullámokat vert fel. A tisztviselőknek nyolc nappal ezelőtt beadott utolsó kívánsága az intézetek részéről még nem nyert választ, mert az intézetek átmenetileg visszautasították a kívánságokat azzal az indokolással, hogy megvárják a budapesti intézetek és tisztviselők között megkötött kollektív szerződést. Erre a tisztviselők ügyük továbbvitelét átruházták a szociáldemokrata párt titkárságára, amely a tárgyalást ismét felvette az intézetek vezetőivel.

Tisztviselő körökben nagy visszatetszést váltott ki az intézetek határozata, melyet nem tekintenek másnak, mint spekuláció taktikának. A pénzügyi tisztviselők vezetői, miután meggyőződtek arról hogy a budapesti özépbanok által elfogadott teljesítmények magasabbak állítólag az itteni tisztviselők kívánságainál, ezeket részben hajlandók csak elfogadni azzal az indokolással, hogy az itteni intézetek nem bírják meg a tisztviselők kívánságait egészben, csak a nagyobbak részben s a kisebbek egyáltalán nem.

A tisztviselők a visszautasítást a töké-

lekedésüknek tudják be ez a tudat napról-napra erősebb hatással van még arra a kis töredékre is, mely hajlandó volt messzemenő áldozatok árán a mozgalmat békésen befűjezni. Ugy tudjuk, a tisztviselők tömege ma egységesen ragaszkodik a létminimumot biztosító követelésekhez s a legközelebbi időn belül elkerülhetetlennek tartja az érdekösszeütközést, mely egyéb városokban a munka beszüntetésére vezetett. Pedig úgy az

intézeteknek, mint a tisztviselőknek elég példa lebeghet már a szemük előtt, melyek azok a határok, ameddig mindkét fél elmehet s annál sajnálatosabb eseménynek nézhetünk eléje, ha valamelyik léteért küzdő félnek hiányzik akár a tárgyilagossága, akár a megértést kereső jóakarata. A tisztviselők most kíváncsian várják, melyek azok a feltételek, melyeket az intézetek a maguk részéről a teljesítő képesség határának ismernek el.

Kompromisszum készül a Bánát felosztásáról

Fiume szabad kikötőváros lesz

Páris, február 3. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) Hír szerint a legfőbb haditanács elhatározta, hogy megszünteti azt a Romániával kötött titkos szerződést, amelynek értelmében a Bánságot és Temesvár városát Romániának ígérte.

Páris, február 3. (A Magyar Távirati Iroda szikratávirata.) A Petit Journal szerint a Bánát kérdését olyképen rendezték, hogy Szerbia valószínűleg meg fogja kapni a Bánátot, mely a Dunától északra a temesvári vasútvonalig terjed, míg a Bánát többi része Romániának jut. A románok hír szerint készek Szerbiának különleges stratégiai biztosítékokat adni a Bánátot arra a részére, amely Belgrad előtt terül el.

Páris, február 3. A Bánát és Temesvár város hovatartozásának kérdésében végleges döntés még nem történt, de biztosra vehető, hogy kompromisszum fog létrejönni, a mely szerint Szerbia az északi részt, amely a Dunától a Temesvárig vezető vasútvonalig terjed, fogja megkapni, míg a többi Románia kapja. A magyar Bánát kérdésben a konferencia kompromisszumra törekszik, mert nem kívánja a radikális megoldást. A népek szövetségének kérdésben általában nagy a bizonytalanság és még egyáltalán nem lehet tudni, hogy azok a népek, amelyek új országrészeket kapnak, csak mandátumot nyerneke, avagy megszerzik-e egyúttal a jogot ahhoz, hogy ezek az új területek tulajdonukat fogják képezni. E kérdés megoldása céljából a legközelebbi időn belül külön albizottságot akarnak kiküldeni.

Páris, február 3. A négy nagyhatalom bizottsága külön albizottságot nevezett ki a Románia által igényelt területi kérdések megvizsgálására. Bratianu Románia nevében a temesi bánságot, Bukovinát, a Dobruzsát, Bessarabiát és egész Erdélyt a Tiszaig követeli.

Fiume szabad kikötő lesz

Páris, február 3. A Daily Chronicle járisi levelezője a fiumei kérdésről azt jelenti, hogy Wilson kompromisszum-javaslatát szabad kikötővárossá akarja deklarálni Fiumét. Wilsonnak ez a javaslata nagy benyomást keltett Párisban. Miután az olaszok és a jugoszlávok között Fiume imperiuma kérdésében mind erősebb ellentétek mutatkoznak, a konferencia agjai között az a felgőg alakult ki, hogy Wilson tervének elfogadása csak azon feltétel mellett történhetik, hogy ezáltal nem fogják érinteni az entente részéről Olaszországgal szemben a háború alatt vállalt kötelezettségek.

Román terv a Székelyföld kormányzására

Kolozsvár, február 3. A nagyszabású román kormányzótanács közlést tett arról, hogy miképpen kívánja a székelyföldön az uralmat átvenni és milyen berendezkedést tervez a székelység számára. Eszerint iskolákat, a közigazgatást, a bíróságot a magyar nyelvhasználatban meghagyná és csupán a legszükségesebb mértékben kívánna meg a románok, mint új államnyelvnek az ismeretét. Persze, az alkalmazottaknak a román állami miránti hűségüket le kellene tenniük, de ennek feltételével minden alkalmazott a helyén maradhatna. A törvényhozásba csak székely képviselők lennének a székelyföldről választhatók, főispánok is lehetőleg csak székelyekből válogatódának. Bukarestben a legfőbb törvényszék mellett egy magyar felelővíteli osztály is lenne, Marosvásárhelyen pedig székely egyetemet engedélyeznének. Ilyen méretű önkormányzatot terveztek a szászok részére is.

Az erdélyi román kormány nem fizeti a vasutasokat

Kolozsvár, február 3. Az erdélyi vasutasok kifizetése kezdődött. A vasutasok február elején nem kaptak fizetést. A román kormányzótanács, illetve Maniu Gyula, a kormányzótanács elnöke, a februárra esedékes fizetésekből, lakbérékből és egyéb illetményekből egy fillért sem engedett kifizetni és nem hajlandó mindaddig fizetni, míg a magyar vasutasok egyenként alá nem írják a román imperium önkéntes elismerésére vonatkozó nyilatkozatot. A nyugdíjasok özvegyeinek és árváinak illetményeit sem fizetik ki. A vasutasok minden fizetés nélkül egyelőre most is legyelmaneztetten végzik szolgálatukat, hogy rendbontóknak ne lássák őket. A magyar kormány támogatását kérték a máv elnökségéhez intézett sürgönyükben és a magyar kormány mindent el fog követni, hogy a hazaüszükért szenvedő derék vasutasok segítségére siessen.

Hat évi kényszermunkára ítélte magyar csendőrszázados

Arad, február 3. November elején, amikor ugyszólván országszerte voltak zavargások, Vincze Albert magyar csendőrszázados hisz csendőrrel Alsójárásra ment, hogy a román csőceseléklet fosztogatásaiban megakadályozza. A tömeg fegyverrel, vasvillákkal a csendőrökre rottott, mire azok kénytelenek voltak fegyvereiket használni és ennek következtében halottak és sebesültek is voltak. Ez ügyben megindult a vizsgálat, amelyet a kolozsvári román és magyar nemzeti tanács tagjaiból álló bizottság vezetett és megállapított.

ták, hogy a csendőrök jogosan használták a jegyveiket. Ezt a megállapítást a nagyszabeni román kormányzótanács is elfogadta és aláírta. A Tordát megszálló román csapatok parancsnoka ennek ellenére letartóztatta Vlnce Albert századost, rögtönítélő bíróság elé vitte, amely a magyar csendőrtiszter 6 évi kényszermunkára ítélte és már el is deportálták egy sötétlyába.

A csehek botrányt csináltak az Osztrák-Magyar Bank közgyűlésén

A nagy többség megszavazta a felmentvényt

Bécs, február 3. Az Osztrák-Magyar Bank ma délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését. Ez volt az utolsó közgyűlés, melyet az Osztrák-Magyar Bank tartott, viszont az első, amelyet az osztrák-magyar monarchia széthullása után tartottak.

A közgyűlést Gruber kormányzóhelyettes vezette. A terem zsúfolásig megtelt, mert híre lárt, hogy a csehek nagy botrányokra készülnek.

Rapp, az új vezérnök, felolvasta a bank évi jelentését.

Elsőnek Polesovszky dr. bécsi ügyvéd szól a jelentéshez a csehek nevében. Csehül kezdett beszélni, mire rögtön kitört a vihar. Minden oldalról kiabálni kezdtek feléje:

— Németül beszéljen!

Bécs német város!

A csehek kis csoportja hevesen tiltakozott, a németek viszont azt követelték, hogy dobják ki a csehek, akik ezt kiáltották a németek felé:

— Idioten! (Hülyék!)

A sértő kifejezések özöne röpködött a csehek és németek részéről, végül Polesovszky német nyelven kijelentette, hogy mint a csehszlovák állam megbízottainak, joguk van csehül beszélni. Erre újra kitört a vihar, mire a bécsiek a csehi beszéd ellen oly hevesen tiltakoztak, hogy végre is Polesovszky kénytelen volt németül folytatni és gépirásos jegyzetből olvasta fel fejtegetését, mely szerint az Osztrák-Magyar Bank helyzete a legnagyobb mértékben aggasztó. A bankjegyforgalom 2 és fél milliárdról 35 és fél milliárdra emelkedett, míg a bank aranykészlete 1362 millióról 342 millióra olvadt le. A fedezetlen bankjegyek örült tömegben cirkálnak. A monarchiának 106 milliárd hadiadóssága van, amelyből egyedül Magyarországra 35 milliót esik. A csehek kivonják magukat a felelőség alól és a teljes felelőséget a bank vezetőségére hárítják.

Ezt a fejtegetést a csehek irigységgel fogadták, mire Polesovszky folytatta:

— A jegybank vezetősége a bankot nyomó vágyüzemmé alakította át, kizárta a nyilvánosságot és a részvényeseket és zárt ajtók mögött az Arme-Oberkommando expozitívárává tette. Mi csehek a felmentvény ellen szavazunk és kérjük, hogy megjegyzéseinket vegyék jegyzőkönyvbe.

A következő szónok Kantor dr. bécsi ügyvéd volt. Támadta a vezetőséget, amiért a szegény emberektől megtagadta a hadikölcsönök lombardirozását és ezzel arra kényszerítette őket, hogy hadikölcsöneiket piacra dobják s ezzel lerontja a hadikölcsönök árfo-lyamát.

Stolper dr., az Osterreichischer Volkswirt szerkesztője, elutasítja azt a gondolatot, hogy

az osztrákok egyedül viselik a felelőséget olyan dolgokért, melyeket a csehekkel együtt követtek el. A hadikölcsönt az osztrák szociáldemokraták leszavazták, viszont ugyanakkor a csehek, lengyelek, az ukránok, sőt a délszlávok is megszavazták. A bankjegyszaporulat miatt önöknek van a legkevesebb joguk panaszkodni, mert nem állanak ilyen rosszul, ha önök úgy vettek volna részt a hadikölcsön-igyezésben, mint mi. Egész sor közös érdekünk van. Ha önök tönkretesznek bennünket, mi magunkkal rántjuk önöket is. Az osztrák németiség 10 milliós kis nép, de csatlakozik a 75 milliós nagynémetiséghez, amely nem fogja elveszíteni magában a híret.

A vita ezzel véget ért. A nagy többség megszavazta a felmentvényt, amely ellen csak a csehek szavaztak. A csehek kijelentették, hogy a nagy bankjegyforgalomért nem vállalják a felelőséget és az új főtanács megválasztásában nem vesznek részt.

A közgyűlés ezután 3 osztrák és 4 magyar főtanácsost választott. Az új magyar főtanácsosok Josipovics Géza, Weith Béla, Kaszenheim Károly és Elischer Viktor.

Szilágyi Imre

Debrecen társadalmi életének és a debreceni jogászvilágnak egyik kiváló és közkedvelt, közízlésében álló tagja költözött el az élők sorából: Szilágyi Imre ügyvéd a debreceni ügyvédi kamarának hosszú éveken át elnöke, ma reggel meghalt.

Szilágyi Imre elhunytával Debrecen egyik régi, értékes, tipikus polgárát veszítette el, a kinek szerény és mégis mindenhol közreműködő egyénisége most már hiányozni fog azoktól a mozgalmaktól, amelyek a forradalmi új életben megindulnak. Az új világ különben nem az ő világa volt. A bekövetkezett események, sőt az azt megelőzők is idegenek voltak tőle és ezért az utóbbi években különösen a politikától távol tartotta magát. — Egyetlen és őszinte nagy örömét a zenében találta, amelyet egész életén át rajongva szeretett. Gyönyörűen, művészién hegedült s akárhányszor ragadtatta esodálkozásra hegedűjátékával ismerőseit.

A közélet minden terén, különösen városi ügyek intézésében részt vett s a városi összes fontosabb bizottságoknak tagja volt. Különösen szorgalmasan részt vett a közgyűléseken, a közigazgatási és szilágyi bizottsági üléseken. A városi zenedének évtizedek óta tagja és a mai zeneközi a fejlődéséért sokat köszönhet neki. A debreceni Takaréks- és Hitelintézetnek fennállása óta ügyésze volt. Amikor 1914-ben Márk Endrét polgármesterré választották, az ügyvédi kar bizalma őt emelte a kamara elnöki székébe.

Szilágyi Imre évek óta betegeskedett, érlelmeszedésben szenvedett, ami miatt orvosi rendeltetése nagyon óvatosan kellett élnie. Az elmúlt héten látogatóban volt egy családnál s itt beszélgetés közben szívizélhűtés érte. Közösen szállították haza. A hét folyamán egy két napig jobban érezte magát, de szervezete nem bír megbirkózni a betegséggel s ma reggel 64 éves korában meghalt.

Halálát, amely általános, mély részvételt keltett, özevgye és fia, Szilágyi Imre dr., a városi zenede magyar zenéi tanszékének tanára, gyászolják.

A köztársaság elnöke az új magyar politikáról

Közzük sorsunkat Wilsonhoz

Abból az alkalomból, hogy a Magyarország új tulajdonosok kezébe került, Károlyi Mihály, a köztársaság elnöke, a lap szerkesztőségéhez levelet intézett, melyben többek között a következőket írja:

— A háborút elvesztettük. Bizonyos volt, hogy meg nem nyerhetjük az egész világ ellen való harcunkat, mégis folytatták. Bünnös, gonosz politikusok és katonák politikája következményének most Magyarország is szenvedő részese.

A jövő a megértésé, a pacifizmusé, a népek szövetségé. Magyarországnak olyan politikát kell követnie, hogy a wilsoni politika győzelmében Magyarország is osztozzék. — Az entente ellen való esztelen háborus politikához bennünket is odakötöttek és ennek a politikának a bukása a mi bukásunkat is jelentette. Most azt akarjuk, hogy Magyarország láncolja oda magát a művelt nyugati demokráciák politikájához, kösse sorsát Wilsonhoz, hogy Wilson és a nyugati demokráciák győzelmében Magyarország is megtalálja a maga győzelmét.

Azt üzenem teht az egész magyar népnek, azt üzenem elsősorban a megszállott területek üldözött, kegyetlenül megalázott, megkorbácsolt, meggyalázott szenvedő honpolgárainak, hogy ne féljenek, mi nem fogjuk őket elhagyni soha, hogy szívünk minden dobbanásával velük érzünk, hogy ne értsék félre a mi békeüdvösünket, ne értsék félre azt a tényt, hogy mi tisztán a jogra s igazságra támaszkodunk. Az ő martíriumuk, a kálvária, amelyen most végig kell járniuk, megváltója lesz a magyarságnak.

Az igazság utban van.

A berlini kormány kihirdeti a statáriumot

A Spartacusok új lázadásra készülnek

Berlin, február 3. A kormány megbízható híreket kapott arról, hogy újabb Spartacus-párti, illetve bolsevik mozgalmak várhatók. A kormány rendeletet készít elő, amelyben kihirdeti, hogy előkelt szándéka minden lázadást elnyomni és erre a célra megbízható csapatok állnak rendelkezésére. A kormány szűkség esetén a statáriumot is kihirdeti.

Erfurtban a távíró-hivatalt megszállották a Spartacusok. A kormány most egész Thüringlät csapatokkal árasztja el.

Bréma, február 3. A Telegraphen-Union jelenti, hogy a Spartacusok a távíró- és telefonvezetéseket átvágták és a polgári lakoságnak halálbüntetés terhe mellett megtiltották, hogy lakása elhagyja. A dóm tornyaira a Spartacusok több gépjegyvert szereltek fel. Mint megállapítást nyert, Brémában több orosz bolsevik fejt ki tevékenységet a Spartacusok ellenállásának támogatására. A kormánycsapatok a kikötőben tengerészeti ágyukat állítottak fel.

Düsseldorf, február 3. A Spartacusok több tekintélyes polgárt elölték. Várik, hogy a

HIREK

— A debreceni függetlenségi párt a forradalmi pártok együttműködéséért. A debreceni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága szombaton tartott ülésében a pártszakadás ügyében a következő határozatot hozta:

„A Debreceni Függetlenségi és 48-as Párt mély fájdalommal, hazafias aggodalommal várja, hogy azok, akik Magyarországot a károztáros Habsburg-uralomtól megváltó forradalmat egyesített erővel megsejnitették, a forradalom vívmányainak biztosításában és továbbépítésében nem tudnak egyik maradni. Annál nagyobb ez az aggodalom, mert Magyarországon még sohasem volt annyira szükséges vezető állami férfitársaság, mint minden személyi momentumon felülemelkedő és csak országos érdek, a rend, a törvénytisztelet, a jogbiztonság, a zavartalan munkálkodhatóság megteremtését, az ezeréves határok biztosítását előző békés együttműködés, mint most, amikor az országok léte fölött döntő párisi kongresszus előtt is dokumentálni kellene a magyarság kulturális és állami létét, a bennünket orvul támadó szomszéd népekkel szemben.

A párti kifejezést is ad ama reményének és óhajának, hogy a minden pártok feletti álló országos érdekek szempontjából kerülni fogják a testvérhárcot, sőt a lehető legrövidebb idő alatt módját éltik annak, hogy minden zavartó momentum kiküszöbölésével, egyesített erővel munkálkodhassanak e sokat szenvedett ország sorsának mielőbbi jobbrafordításán, éppen úgy, ahogy egyesített erővel megsejnitették a forradalmat.

Éppen azért a párt nem látja szükségesnek ezen kérdésben más határozatnak a hozatalát, mert enélkül is biztosítottak tartja a legutóbbi nagygyűlésen egyhangúlag elfogadott, teljesen szociális és radikális programjának a megvalósítását és a további forradalmi pártokkal való zavartalan együttműködést.

— A debreceni földmunkások gyűlése. A debreceni szociálista földmunkások a debreceni földmivestanács tegnapi ülésén, amelyet a városháza udvarán tartottak meg, állást foglaltak a földbirtokreform kérdésében. A gyűlést eredetileg a földmivestanács hívta egybe, de a többségben levő szociáldemokraták átvették a gyűlés vezetését. Magaf az elnököt is Nagy Lajos személyében a szociáldemokraták választották meg. Nagy Lajos elnök Szabó Ferenc rövid felszólalása után beszédet mondott, amelyben követelte, hogy a föld valóban azé legyen, aki annak megművelésére képes. Minden földmunkásnak a szociáldemokrata párthoz kell tartoznia, mert ez az egyetlen párt, mely minden embert egyenlővé akar tenni. De ugyanott van a helye minden kisgazdának is. A birtokreform, amint ma keresztül akarják vinni, nem egyéb mézes madzagnál. Ekes szavakban kelt ki Mezőfi tanítása ellen, mely szerint a földmunkások és ipari munkások érdeke egymással ellentétben állanak. Ezután a földműves népszövetség eljárást bélyegezte meg, mely szerinte azzal az ürügyvel fizetett tájékoztatlan emberekkel kisebb-nagyobb összegeket, hogy csak az fog földhöz jutni, aki a szövetségbe lép és ott tagsági díjat fizet. Ezek az emberek azt akarják, hogy az embereket harci kakasok módjára egymás ellen uszítsák. Ezzel szemben ők minenkinek különbség nélkül tisztességes megélhetést és boldogulást akarnak biztosítani. A gyűlés ezután véget ért.

— A városi népkonyha megnyitása. A népjóléti hivatal értesíti az érdekelteket, hogy a városi népkonyha Péterfia-utca 28. sz. alatt február 4-én megnyílik. Ebéd kiosztás fél 12-től délután 1 óráig történik, melyhez a jelentkezők kanalat vigyenek magukkal. Ingyenyegyek szegények részére a népjóléti hivataltól a délelőtti órákban kaphatók. Fizetéses ebéd ára 50 fillér. Kenyérjegyre ingyen kenyéret kapnak.

— A forradalom első politikai tanulmánya a „Világháború után” című mű éppen most jelent meg. Irta: Dr. Kertész István. Ára 7 korona és 10 százalék felár. Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál, Debrecen, Piac-utca 34.

— Győzött a portugál monarchista forradalom. A msterdam, február 3. Észak-bomból táviratozzák: Minthogy a monarchia győzelmének hírére megerősítették, új nemzeti kormány alakult Paiva Conceiro elnöklésével, aki a hadügyi tárcát is vállalta. A kormány Portugália nagy része fölött rendelkezik és Mánuel király fogadására készül.

— A debreceni vas- és fém munkások helyicsoportjának vezetősége elhatározta, hogy az 1914 év előtti is szervezett és a háborúban elesett vas- és fém munkások arra ráutalt özvegyei és árvái között 2000 koronát egyszeri segély címén szét kíván osztani. Felhívja tehát a fentiekben érintetteket, hogy február hó 5-ig Kossuth-utca 11. szám. I. emlelvő irodában jelentkezzenek. Jelentkezés alkalmával a tagsági könyvet a haláleset igazoló okmányi, valamint a rendőrségi bejelentő lapot kell felmutatni.

— Szabad Iskola. Február hó 4-én, kedden este 6 órakor a Kollégium dísztermében Verzar Frigyes dr. egyetemi ny. r. tanár tart előadást „Az ember anyagcsereje és annak zavarai” címen. Az előadó betekintést ad táplálkozásunk törvényeibe, szól a tápanyag szükséglet nagyságáról, az éhezésről, a tuslóságról, a hiányos és az egyoldalú táplálkozás káros következményeiről. A kiváló orvos-tanár előadása elé nagy várakozással néz a város közönsége.

— Marószóda kapható. A közellátási hivatal üzli: Értécsitjük a közönséget, hogy a kibocsátott rendkívüli fogyasztási jegyek 1. számú szelvényei alapján 40 dekagramm marószóda kapható. Mindenki abban az üzletben kapja meg ezt a mennyiséget, ahol a cukorjegyet előjegyeztette. A szódát a hivatal a románok által megszállott területről rendkívüli utánjárásal és nagy áldozatok árán szerezte meg, hogy a közönséget a most különösen fontos háztartási cikkéhez hozzájuttassa, erre való tekintettel az eladási ára kilogrammonként 4 koronában van megállapítva. Tájékoztulás közöljük, hogy a szóda 13% százalékos és csak szappanfőzésre alkalmas.

A függetlenségi- és 48-as párt intéző bizottsága holnap, kedden délután 6 órától a függetlenség Körben nagyiontosságú ülést tart melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnöki tanács.

Mélyszégyes szomorúsággal adjuk tudtul, hogy

SZILÁGYI IMRE ÖGYVÉD

élete 64-ik esztendejében kilenc napos halálusa után ma elhunyt. Családunk a férj, édesapja, nagyapja és rokon mintaképét gyászolja benne.

Barátai és pályatársai tudhatják róla, hogy egész életében az egyéni tisztességnek, a becsületnek, az őszintelen munkásságnak embere volt.

Megérdemli fáradt szíve a békeség nyugodalmát, testétől elszakadt nemese lelke a földöntúli lét üdvösségét. Földi tetemét a Piac-utca 10. sz. gyászházánál folyó hó 5-én, szerdán délután 3 órakor tartandó református gyászszertartás után a Kossuth-utcai református temetőben helyezték pihenőre.

Debreczen, 1919. évi február hó 3-án.

Hítvestársai: Szilágyi Imréné Balkó Piroška. Fia: Dr. Szilágyi Imre feleségével Kerpely Ilmával. Unokái: Szilágyi Katalin, Margit és Ilma, Tichy Béla. Nővére: Szilágyi Emma férjével Igmándy Józseffel és gyermekeikkel. Veje: Tichy Antal, Balkó, Somogyi, Fráter, Récsény, Magyar családok s a távolabbi rokonság.

— A biztosítási tisztviselők gyűlése. A debreceni biztosítási tisztviselők kedden délután 5 órakor a városháza tanácstermében rendkívül fontos ügyben értekezletet tartanak. Az értekezlet összehívói kérik az érdekelteket, hogy a gyűlésen saját érdekeikben jelenjenek meg.

— Nemzetőrök felvételének beszüntetése. A magyar nemzetőri kormánybiztosság ma táviratot küldött a vármegyei nemzetőri parancsnokságnak, melyben elrendeli, hogy további intézkedésig semmi állománykiegészítési felvételt a nemzetőrséggel ne eszközöljön. Emellett fogva tudomásulvétel végett közlöm a vármegyével, hogy a mai naptól kezdve újabb nemzetőr felvétel nem eszközölhető. Vármegyei nemzetőri parancsnokság.

— A vas- és fém munkások debreceni csoportjának ma este 7 órakor Szántó Dezső dr. tart előadást a munkügyi bíróságról Kossuth-utca 11. sz. alatt.

— Lopások. A rendőrségen ma Vaskó Róbert debreceni lakos följelentést tett, hogy tegnap a Ferenc József-úton a zsebéből kilopták pénztárcáját, amelyben 470 korona készpénz volt. — Ugyancsak följelentést tett Darvas Ede kereskedő, akinek a kávéházban 800 koronás bundáját emelte el egy ismeretlen tolvaj. — Végül panaszt tett Lusztig Izidor, a Vacuum Oil Company képviselője is, ismeretlen értes ellen, hogy Varga-kerti telephelyről több hordó petroleumot loptak el, összesen 400 liter mennyiségben. A rendőrség mindhárom ügyben értekezletet tartja a nyomozást.

— A közalkalmazottak beszerzési csoportja közli tagjaival, hogy e hó 4-én és 5-én azaz kedden és szerdán a dolánybevéltő hivatalnál burgonyát fog részükre kiosztani. — A marónátonon testületi kimutatásokra együttesen is elvihető.

— Az 1918. évi lakompetencia. A városi tanács mai ülésén kimondta, hogy az 1918. évi lakompetenciát még kiutalja a háztulajdonosoknak. A tanács úgy döntött, hogy a vágás területén a hasábfia 150, az elsőosztályu botfia 120, a másodosztályu botfia pedig 100 koronába fog kerülni. Hazaszállítás esetén a hasábfia 200, az elsőosztályu botfia 160, a másodosztályu pedig 140 korona lesz.

— A lakáshivatal és a munkaközvetítő. A városi tanács mai ülésén a lakáshivatal és a munkaközvetítő vezető állásait töltötte be ideiglenesen, amíg a két hivatal szervezeti szabályrendeleteit a miniszter jóváhagyja. A lakáshivatal főnöke József István, helyettes főnöke Révész László dr., tisztviselője Zeke Gáborné lett. A munkaközvetítő főnöke Szepessy Ferenc, fogalmazó Balla Béla lett. A kiadásokra egyben a tanács 6750 koronát szavazott meg.

— Claude Farrère híres ró legutóbbi könyve, „A kis szövetségesegek”, most jelent meg. Ára kötve 4 korona 40 fillér. — Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál.

— A városi jegyzem jóvedelme. Szőlős Armin a közbiztonság igazgatója ma bejelentette a tanácsnak, hogy a város házipénztárába a vágóhídi jegyzem 1918. évi bevétele fejében 42202 koronát fizetett be.

— Villamos berendezéseket, réz vezetékkel, felelősség mellett vállal Földes Sándor Hatvan-utca 18. Szerelési anyagok kaphatók.

— Leszerelt kereskedők, utazók és üzletvezetőket, akik bármely oknál fogva nem tagjai a már hasoncímű egyesületnek, egyesülés céljából a mai napon esti 6 órakor a Royal külön kistermében saját érdekeikben okvetlen megjelenni kéretnek. Szervező bizottság.

— Bolgár állatorvos rendel Ispóty-utca 5. sz. Vasbutorgyártelepen. Telefon 646.

— Molnár Ferenc legújabb könyve, az „Andor”, immár kb. 40,000 példányban forog közkezen. A rendkívül érdekesítő, szép kiállítású vaskos kötet ára igen olcsó. — 15 korona 50 fillér és 10% felár. Kapható Hegedűs és Sándor részvénytársaság könyvesboltjában, Piac-u. 34. Telefon 54.

SZÍNHÁZ

MŰSOR

Csokonai-színház

KEDD: Urasági inas keresteik, vigjáték, B) bérlet.

Vigszínház

KEDD: Kis szeleburdi, operett.
SZERDA: Kis szeleburdi, operett.
CSÜTÖRTÖK: Matuska, Szomoró Dezső színmű ujdonsága.

A kis szeleburdi. Német-osztrák operett és mégis finom, kedves, bájos apróság, melynek zenéje ha nem is mélységes értelmű, nagy értékű, mindenesetre szívesen hallgatható, igazi wianerisch muzsika. A művészek tele jókedvvel játszottak, énekeltek és táncoltak, a közönség hasonlóképpen jókedvvel és szívesen tapsolt. A kis szeleburdi, Kesselstein Jutta, Honthy Hanna volt. Végtelen kedvességgel teremtette meg a kis szeleburdi alakját. Remek táncai, plasztikusan szép mozdulatai, közvetlensége annyi értéket adtak játéknak, hogy méltán megérdemelte a tapsokat. Egyik legnagyobb sikerét aratta Nelly komorna szerepében Ser egh Marcsa, akinek szubrett szerepeiben mindenkor az ő bájos egyéniségének kitűnő tulajdonságai bontakoznak ki. Úgyes, szép táncait többször kellett megismételnie s mindenkor viharosan megtapsolták. Vár n a y László pompás humorával nagyszerű megjátszásban hozta színre Floriánt s mókáiért, művészi táncáiért a közönség elragadtatással, hálásan tapsolt neki. K á l d o r Dezsőnek és R e m e t e Gézának is sikere volt. D a k a Anna a grófnő szerepében volt jó és szép. Az együttes skereiben egyébként a többi szereplő is részes. A rendezés szép és sikeres volt s ez Remete Géza érdeme. (—)

A színházi iroda hírei. Kis szeleburdi slágeroperett kerül ma másodszor a Vigszínházban. — Urasági inas keresteik! c. pompás vigjáték kerül színre B) bérletben a Csokonai-színházban. — Első ifjúsági előadás. Szerdán lesz az első ifjúsági előadás. Színre kerül Tóth Ede Falurossza című népszínműve.

Bérlők figyelmébe. E héten telik le a bérlet első felének 30. előadása. Az igazgatóság kéri a t. bérlőket, hogy csütörtökön délig fizessék be az esedékes második félévi bérletet a Csokonai-színház irodájában, ahol naponta délelőtt 11—12 óra között folyik a bérletfizetés. Amennyiben a bérlet csütörtökig nem rendeztetik, az az igazgatóság részéről olybá tekintik, hogy a bérlő a második féléven nem reflektál a bérletre s ez esetben a jövő héten a bérletek felett már az igazgatóság diszponál.

Az aranyember III. rész ma utoljára az Urnáiban. Jegyelővétel.

Carlo Wieth és Gudrun Houlberg a két kitűnő nordisk-művész ma utoljára látszák a főszerepet az „Őszi vihar” c. rendkívüli érdekességű négyfelvonásos drámában. Bemutatja az Apolló.

Detektívtörténet az Arany Bika moziban. A bankbandita című bűnügyi dráma bemutatásán rendkívüli sikert aratott. Ma utoljára kerül műsorra.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÖM

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fischl-kezedelt, törvényesen vélelt „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szája nem piszkít. Mindig eredeti passzív Dr. Fischl-kezedelt kérjünk. Próbátégely 6 k —, nagy tégely K 6 — család tégely K 15 —. Debreczen és vidéke részére. Idr. kár Reichard Sandor Cillag gyógyszerár Arpad-tér 1. és Grósz Nagy Ferenc Arany Egyszaru gyógyszerárak Vételnél a „SKABOFORM” vegyészre ügyeljünk.

ANATOLE FRANCE

: VILÁGHIRŰ MŰVEI :

- 1. A vörös lilium. Új kiadás K 12—
- 2. Párttűs angyalok. Regény K 11—
- 3. Szilfasoron K 9—
- 4. Vérző vágycak K 6:50
- 5. Nyársforgató Jakab meséi K 5:50
- 6. Taisz. (Olesó kiadás.) K 1:32

Kaphatók:

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
könyvkereskedésében. Piac utca 34. sz.

Folyó hó 5-én, szerdán egy teher-
autó indul Budapestre. — Bármennyű szállítást vállalkozunk TEHERAUTÓ SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT. PIAC-UTCA 42. SZ.

Folyó hó 4-én, kedden egy teher-
autó indul Nagyváradra a Bármennyű szállítást vállalkozunk szállításra TEHERAUTÓ SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT. PIAC-UTCA 42. SZ. GYARMATHY ÉS VÉRTÉSSY.

14-16 éves, lehetőleg két polgárit
végelt fiút tanulmánytervezésnek TEHERAUTÓ SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT. PIAC-UTCA 42. GYARMATHY ÉS VÉRTÉSSY.

SZENZÁCIÓS UJDONSÁG

KIVÁLÓ POÉTÁNK ÉS IRÓNK

OLÁH GÁBORNAK

LEGUJABB KÖNYVE

FORRADALMI VERSEK

MOST JELENT MEG.

Ara rendkívül olcsó is, csak 3 korona és 10% felár. — Oláh Gábor remek, magyar stílusú, verseinek magyar temperamentumu izzó hangját, gyönyörű nyelvezetét ismeri ma már minden könyvet olvasó ember.

**! Ezen könyvet mindenkinek !
! meg kell venni s elolvasni !**

Kapható

Hegedüs és Sándor
irodalmi és nyomdai részvénytársaság
könyvkereskedésében Piac u 34

Apróhirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt,

szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Gummi-bélyegzőt

persényvétel 100 mindenféle véset formába készit **PAULÓ** vésnök
Batthányi-utca 22. szám
Gummi-bélyegzőt 24 óra alatt késziték.

Elsőrendű Incernamag

van eladó Stebler Dániel gazdá kodónál Hajdusoboszlón.

Kel
kitűnő állapotban levő gyermekágy sodrony betéttel és löszormatracal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Mosni,
vasaló ajánlkozom uri házakhoz Lippai Zsuzsika, Hajó-utca 12. sz.

Eladó háleazoba,
nagy ruhaszekrény s egyéb háztartási tárgyak. Ertekezhetni kedden, február 4 én Piac-utca 26. Gabrinussal szemben II. emelet.

Privát
pénzt keresek, 30 000 koronát jó biztosítékkal. Cim a kiadóban.

KIFUTÓ FIU

FELVÉTELIK
A KIADÓ-
HIVATALBAN

SULFOTIN

gyógyszer érkezett
GRÓSZ NAGY FERENCZ
„Arany egyszaru” gyógyszerárada (Színház mellett) — Ugyanott mindenféle pipere cikkek, parfümök, száj- és hajvizek legolcsóbban beszerezhetők. * *

Akinek

törött aranya, ezüstje, ékszeze, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Debreczeni

Háztulajdonosok Egye-
sülete hivatalos helytől
1919 február 1-től
kezdve Debreczeni Gaz-
dák Bankja Kossuth utca
17. szám alatt lévő in-
gatlan forgalmi osztá-
lvához átkezezte A
háztulajdonosok az egye-
sület mindenféle üzves
bajos dolgokban ott fel-
kereshetik. Akik még a
Háztulajdonosok Egye-
sületébe nem léptek be,
szok szintén jelentkez-
hetnek ott. Debreczeni
Gazdák Bankja ingatlan
forgalmi osztálya. Kos-
uth-utca 17.

irépgépet

egjobbjan javit Keszler,
első debreceni műsze-
rész Széchenyi-u. 1.

Lapkihordó

szszonyokat jó fi-
zetéssel felvesz a
kiadóhivatal. :: ::

**Elkobzás
alól
feloldva**

és így újból kapható a szenzációs

ALRAUNE

egy különös teremtés
története című regény.

IRTA: HANNS HEINZ EWERS.

Ara 12 korona és 10% felár.

KAPHATÓ
HEGEDÜS és SANDOR
IRODALMI ÉS NYOMDAI R-T. BÖNYVESBŐLTÁRAN
PIAC-UTCA 34. TELEFON 54.